

Optimaal profiteren van hogere melkprijs

Jaarrond aflammeren

Tekst: Wilma Wolters – Foto's: Familie Keijzers

Jos en Lea Keijzers uit het Brabantse Liessel melken nu twintig jaar geiten. Al bijna net zo lang spreiden zij het aflammeren over drie periodes in het jaar. Waarom maken zij deze keuze?

Menig geitenhouder zit er op dit moment volop in: de aflammerperiode. Toch altijd weer een hectische tijd. Jos en Lea Keijzers hebben er nu, begin februari, net een aflammerperiode op zitten. In mei volgt er weer een en in september ook. Op deze manier proberen zij optimaal te profiteren van de zomerheffing en wintertoeslag op de melkprijs. "Het is toch jammer als je een melkprijs van 70 cent kunt krijgen, maar de melk niet hebt?", aldus Jos.

Daar zit natuurlijk wat in, maar Jos en Lea zijn ook heel reëel over de nadelen van het systeem. "Je moet drie keer aanzetten voor een aflammerperiode en dat kost drie keer veel energie."

Het levert wat op

De ideeën voor een jaarrond aflampatroon ontstonden bij Jos toen hij en Lea er in 1995 vanwege het risico van ziekte-insleep voor kozen om een gesloten bedrijf te worden.

"Insemineren kost geld", begint Jos. "Wij proberen die kosten er weer uit te halen door zo veel mogelijk melk te leveren op het moment dat die het best wordt uitbetaald." Amalthea werkt met zomerheffing en winter-toeslag, dus proberen ze in augustus en december productiepieken te hebben.

Het betekent dat ze bewust kiezen voor drie aflammerperiodes: in mei, september en januari. Met de aflammerperiode van januari profiteren de geitenhouders optimaal van de toeslag op de melk omdat dan alleen overlopers en opfok van januari van het jaar ervoor aflammeren. "De kans op dracht van deze dieren, die gedekt zijn in augustus, is dan het grootst", is de ervaring.

De geitenhouders lijken in hun opzet te slagen. "Ons melkgeld ligt boven het gemiddelde van Amalthea. Het levert ons 1 à 2 cent extra melkgeld op. Het efficiëntievoordeel dat je haalt door betere stalbezetting, arbeid, grootte van de melktank en zulke zaken, brengt volgens ons het meeste op, maar dat is moeilijk in geld uit te drukken", vertelt Jos.

Bovendien mesten ze de bokjes zelf af tot 10 à 12 kg; die kunnen ze door de spreiding altijd kwijt en ze brengen in periodes met weinig aanbod meer op.

Geen lichtregime

Maar geiten op een ander moment dan in het najaar drachtig krijgen, dat klinkt lastig. Ze zijn toch gevoelig voor dag- en nachtlengte? "Gedoe met lichtregime is allemaal onzin", zo ondervond Jos. "Lammeren worden op 7 maand rits, welk seizoen het ook is. Dat heeft de natuur gewoon zo geregeld. Onze ervaring is dat lammeren die gedekt worden in augustus in 80 tot 90 procent van de gevallen drachtig zijn, bij lammeren die gedekt

worden in december wordt 80 procent drachtig en lammeren die gedekt worden in april halen een drachtigheidspercentage van 60 procent." Wel is het zo dat de periode dat de dieren in december rits en dus drachtig worden langer is.

De bok loopt in Liessel niet langer dan 3 weken bij de lammeren. "Daarmee houden we de aflammerperiode bewust kort."

Jos probeert zo veel mogelijk dieren te duurmelen. Er is ruimte voor zo'n 620 melkgeiten op het bedrijf, maar door de nasleep van de Q-koorts melken ze er op dit moment 490. Om het tekort aan lammeren te compenseren zijn in de afgelopen twee jaar in april en december meer melkgeiten geïnsemineerd. In de toekomst is het aantal melkgeiten dat wordt geïnsemineerd afhankelijk van het aantal lammeren dat wordt verwacht.

Wegen, wegen, wegen

De aflammerperiodes duren zo'n 10 dagen. Lea: "Dan staan we om 5 uur op om de lammetjes biest te geven. Dat doen we om 6 uur, 14 uur en 22 uur. En tussendoor natuurlijk als er een lam geboren wordt." Binnen 24 uur na de geboorte heeft een lam viermaal biest gehad. Daarna worden de lammeren gewogen, genummerd en gaan ze aan de melkautomaat.

Wegen vindt Jos heel belangrijk. "Dat is mis-

schien wel het belangrijkste wat we doen.

We streven naar flinke dieren bij de geboorte, flinke dieren bij het spenen, flinke dieren als ze bij de bok moeten en flinke dieren als ze gaan lammeren. Op die manier hopen we zo min mogelijk uitval te hebben."

Door geiten die een minder hoge dagproductie hebben te insemineren, proberen ze een hoger geboortegewicht van de lammeren te realiseren. Lea: "We hebben geleerd dat geiten uit de hoogproductieve groep kleine lammeren geven. De lammeren van de overlopers van dit jaar hadden een gemiddeld gewicht van 3,5 kg."

Voor de lammeren is het een voorwaarde om minimaal 35 kg te wegen alvorens ze worden gedekt. Jos is daarin heel strikt. "Als ze minder dan 35 kg wegen worden ze in de volgende ronde, 4 maanden later, aangedekt."

Ziekte-insleep voorkomen

Drie aflammerperiodes in een jaar vraagt om een goede organisatie en planning. Lea: "Het kost energie en tijd om drie keer aan te zetten, maar je krijgt er ook veel voor terug. De opfok verloopt goed." Doordat er vaker een aflammerperiode is, blijft beter hangen wat goed werkt en welke aanpak minder geslaagd is. Bovendien zijn de groepen lammeren kleiner, is er meer controle en is de ziektedruk lager.

Het jaar wordt opgeknipt in periodes van

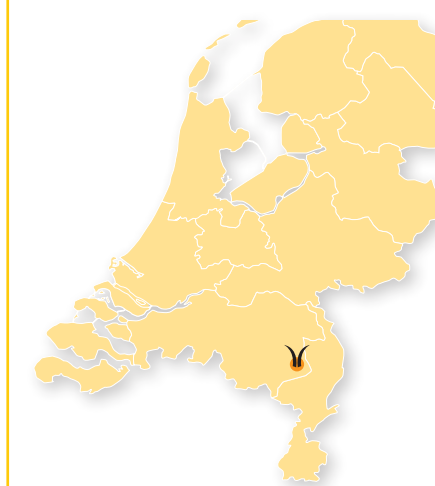
De lammeren van januari 2014.

4 maanden; alle werkzaamheden op het geitenbedrijf worden opgehangen aan die 4 maanden. Zo worden de dieren driemaal per jaar bekap, na elke aflammerperiode. Dat doen de geitenhouders zelf, zoals alles eigenlijk. "Alles om de insleep van ziektes zo veel mogelijk te voorkomen. Alleen de dierenarts en de bedrijfsvoorlichter komen hier in de stal, verder eigenlijk niemand." ✓

Jos Keijzers kiest al jaren heel bewust voor drie aflammerperiodes per jaar.

Profiel

Naam: Jos en Lea Keijzers

Woonplaats: Liessel

Bedrijf: 490 melkgeiten, plaats voor 620.

Door een systeem van drie aflammerperiodes per jaar proberen deze geitenhouders zo veel mogelijk te profiteren van melkgeldtoeslagen.

